

Виклики економічної безпеки в епоху розвитку криптовалют

Збереження і зміцнення економічної безпеки належить до числа найважливіших національних пріоритетів. Парадокс полягає в тому, що неможливо забезпечити захищеність економіки, фінансово-економічних процесів і призупинити розвиток технічного прогресу, поява нових фінансових і віртуальних технологій і широкого спектру цифровізації, всіх тих досягнень науки що призвело до появи слабо регульованого і часто некерованого крипторинка. Зрощення фінансових технологій, математичного інструментарію та ІТ-розробок і досягнень збагатили світову науку і практику. Тепер перед урядами всіх країн світу стоїть завдання спрямувати ці досягнення на благо кожної країни, території і людини.

У певному сенсі криптовалюта, або віртуальні гроші, які створюються за допомогою об'єднання виробничих потужностей комп'ютерів, можна розглядати як інвестиційне джерело. Для розвитку бізнесу вкрай необхідні інвестиції. Будь-які інвестиції пов'язані з певним ризиком, який для інвестора повинен бути виправданим. Цілком зрозуміло, що впровадження нових технологій не гарантує їх безризикові, тобто певна ступінь ризику присутня при створенні децентралізованих віртуальних грошових ресурсів. Якщо існує ризик, то виникає необхідність забезпечити безпеку. Саме забезпечення економічної безпеки в області введення нових ІТ-технологій, в тому числі таких технологій, як «блокчейн» (Blockchain), «розумні контракти» (SmartContracts), спеціальної платіжної системи Bitcoinта інших віртуальних ресурсів представляє в даний час, можна сказати, епохальне завдання.

Основна проблема високої волатильностікриптовалюти полягає в тому, що Bitcoinта інші види криптовалют, як «віртуальна цифрова» валюта досить схильні до різких коливань цін. І це величезний мінус, оскільки для того, щоб віртуальну цифрову валюту використовував діловий фінансовий світ, вона повинна бути стабільною. Абсолютно ясно, що поширення віртуальної валюти, її різноманітних варіацій – токенів і постійний майнінг нових модифікацій призводять до все більшої невизначеності з точки зору економічної безпеки держави, від забезпечення якої залежать суверенність країни та життєдіяльність суспільства. Економічна безпека держави та науково-технічна революція в будь-якій галузі та сфері повинні бути взаємно доповнюваними і спрямовані на досягнення єдиної мети збереження незалежності та забезпечення високого ступеня захисту громадян. Економіка держави та економічна безпека в цілому залежать від інвестування коштів в розвиток наукового потенціалу, спрямованого на формування високоефективних галузей промисловості, агропромислового комплексу, засобів комунікацій та інших галузей народного господарства.

Аналітиками обчислено приблизну кількість монет Bitcoin, яку необхідно мати державі для заміни поточних запасів золота. Врахуємо, що кількість монет BTC на початку 2021 року становило майже 19 млн. од. Ряд економістів вважають, що капіталізація золота в даний час перевищує 8 трлн. дол.; при цьому Bitcoin (BTC) може виступити альтернативною валютою для захисту капіталів. Вони пропонують урядам різних країн розглянути варіант захисту власних активів через скупку BTC, незважаючи на те, що в алгоритмі BTC закладено обмежене число випущених монет, рівне 21 млн. од. Після досягнення розрахункової кількості кріпти випуск монет програмою припиниться назавжди. Інвестиції в криптовалюту є вельми високо ризиковими вкладенням, навіть незважаючи на те, що біржі роблять багато зусиль, щоб на майданчику торгувалися тільки надійні криптовалюти.

Зовнішні та внутрішні загрози економічній безпеці України визначаються поєднанням об'єктивних і суб'єктивних факторів. Перші пов'язані з ескалацією міжнародної напруженості, обумовленої глобальними структурними зрушеннями, які опосередковують зміну домінуючих технологічних укладів. Другі кореняться в стратегічні помилки проведеної в Україні макроекономічної політики, які роблять її вкрай залежною від зовнішньоекономічної кон'юнктури і прирікають на колонізацію закордонним капіталом.

В таких умовах необхідно створити екосистему для криптоекономіки, криптобізнеса, постійно оновлюючи і підтримуючи нормативно-правову базу для безпечної діяльності та збереження конкуренції, незважаючи на те, що цей ринок прагне до саморегулювання. У зв'язку з цим потрібно відзначити, що основа розвиненої економіки держави має жорстке, але гнучке регулювання. В результаті вибудовується здорова фінансова система, досягається високий рівень продуктивності праці, чітке та безкомпромісне оподаткування і забезпечується конкурентоспроможність сфер економічної діяльності. Збереження економічної безпеки в умовах прискореного розвитку світової і безмежної «криптоекономіки» вимагає певного державного регулювання і управління з боку держави, тобто створення відповідних умов для підтримки стабільної економічної безпеки.